

Stiftelsen
Allmänna Barnhuset

Våld mot barn- ett folkhälsoproblem

**Kraftsamling för barn som
far illa**

2023-11-24

Carolina Jernbro, lektor folkhälsovetenskap
Karlstads universitet; sakkunnig Stiftelsen Allmänna
Barnhuset

Vad är våld mot barn?

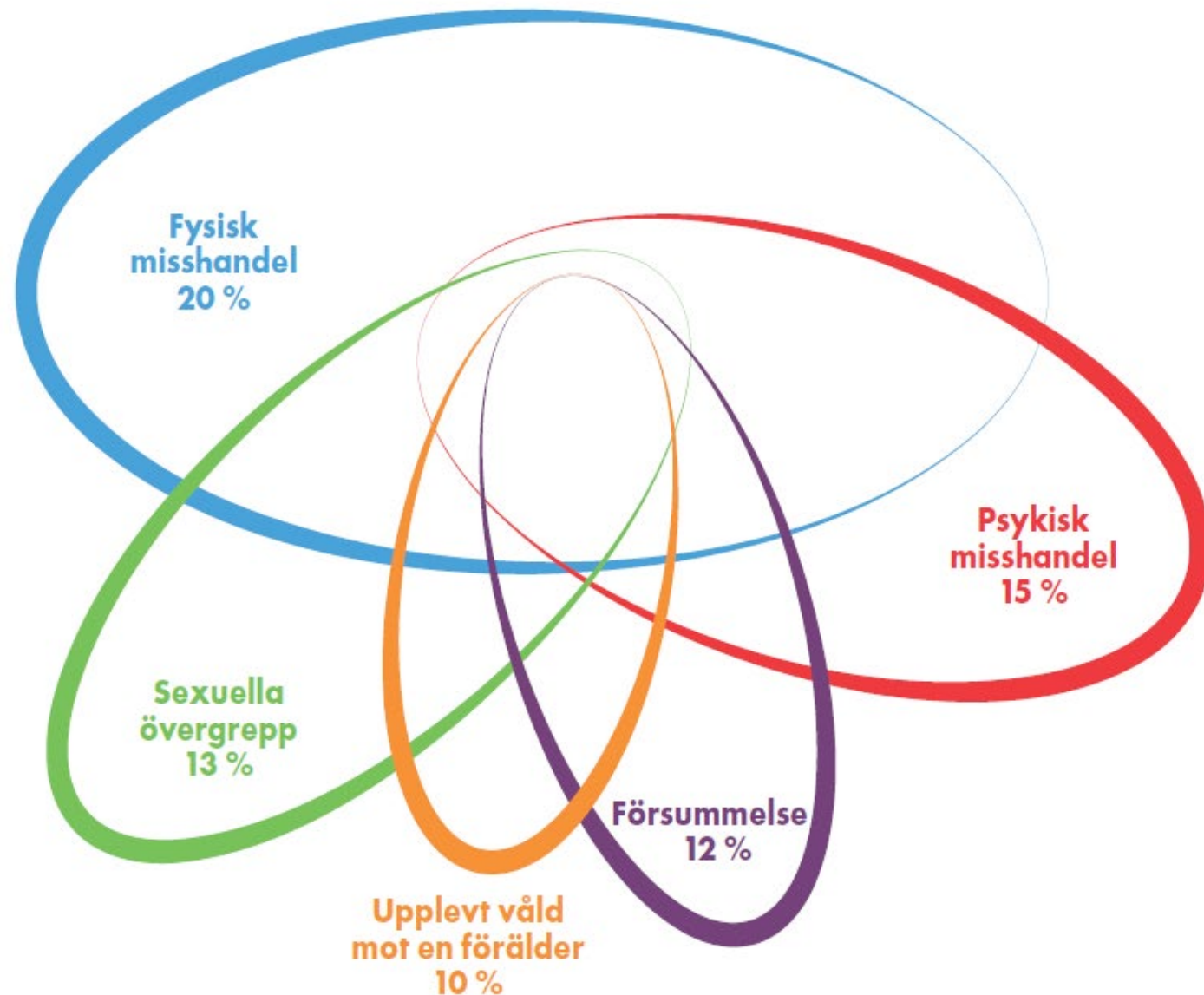
- **Barnmisshandel** innefattar *när en vuxen person utsätter ett barn för fysiskt eller psykiskt våld, sexuella övergrepp, kränkningar eller försummar att tillgodose barnets grundläggande behov* (Kommittéen mot barnmisshandel, Socialdepartementet 2001, s 120).
- **Våld mot barn** - *alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försummelse, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp räknas som våld* (FN:s barnrättskommitté)

Barnrättskommitténs definition tar inte hänsyn till ålder på förövaren. Barn kan utsättas för våld av vuxna, men våld kan också förekomma bland barn.

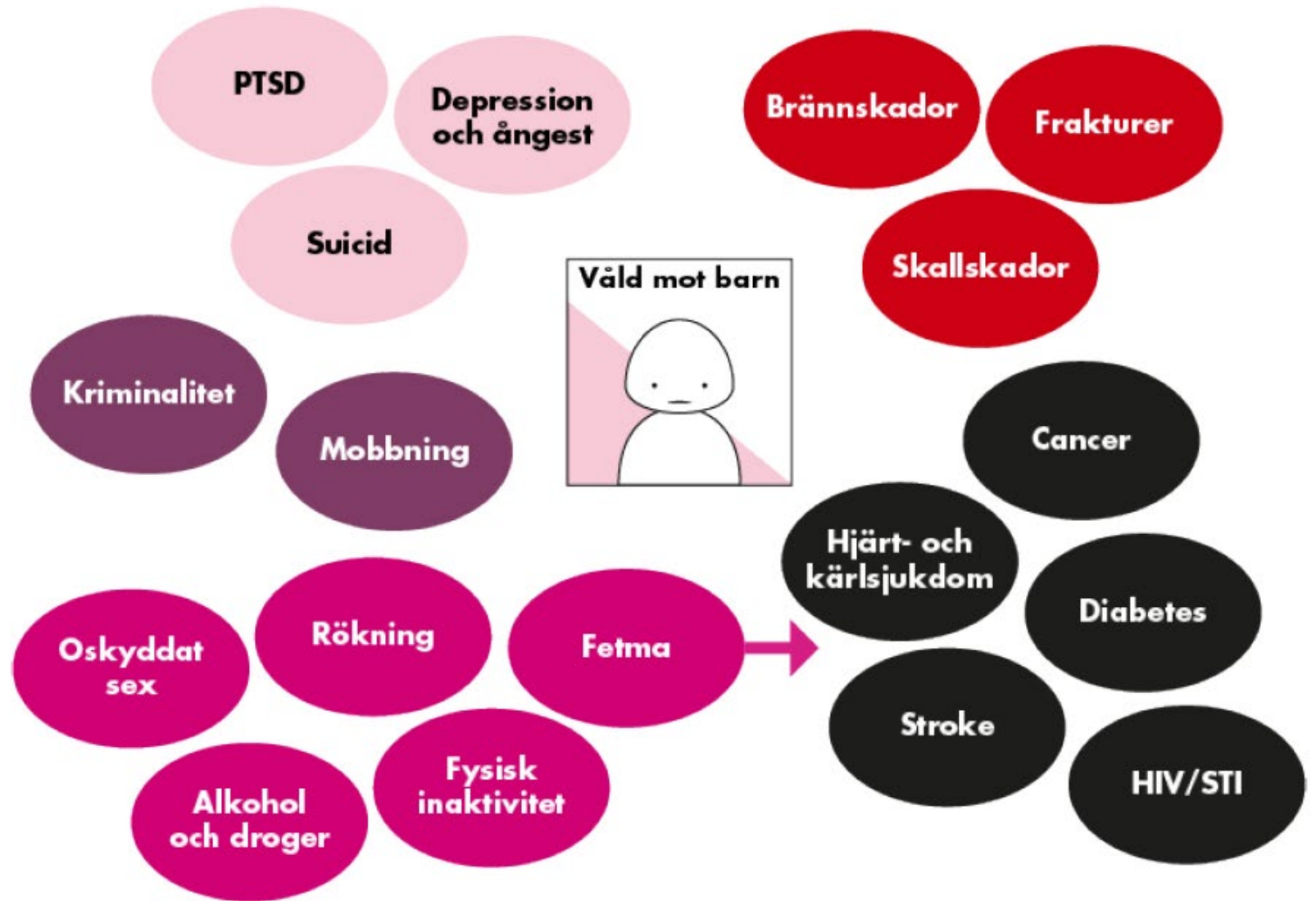
Förekomst av vuxnas våld mot barn i Sverige

- 40 procent hade utsatts för någon form av våld begått av vuxen person
- 29 procent hade utsatts för våld av en förälder
- 8 procent var multiutsatta – utsatta för 3-5 former av våld.

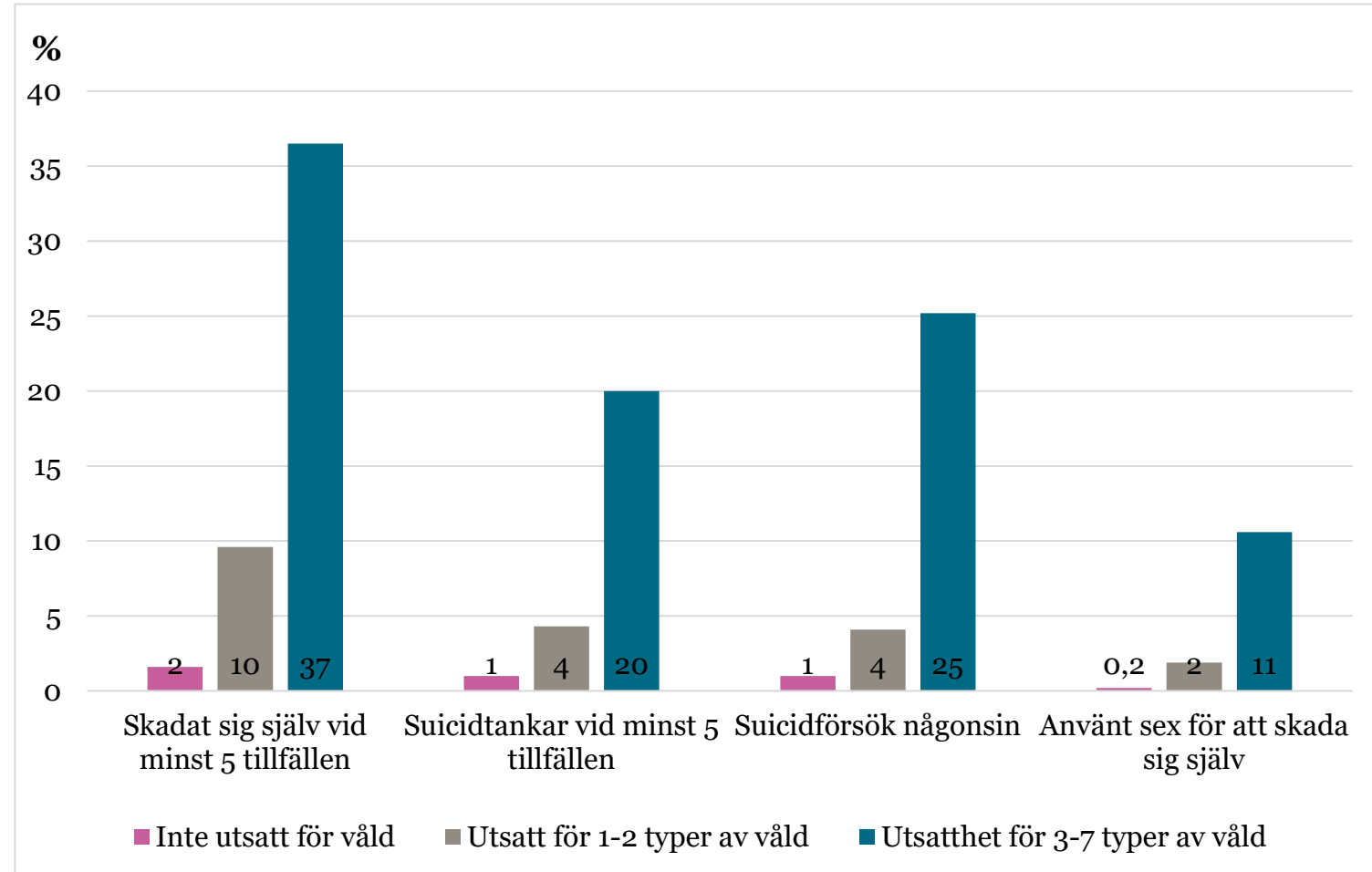
Våldet har långvariga konsekvenser

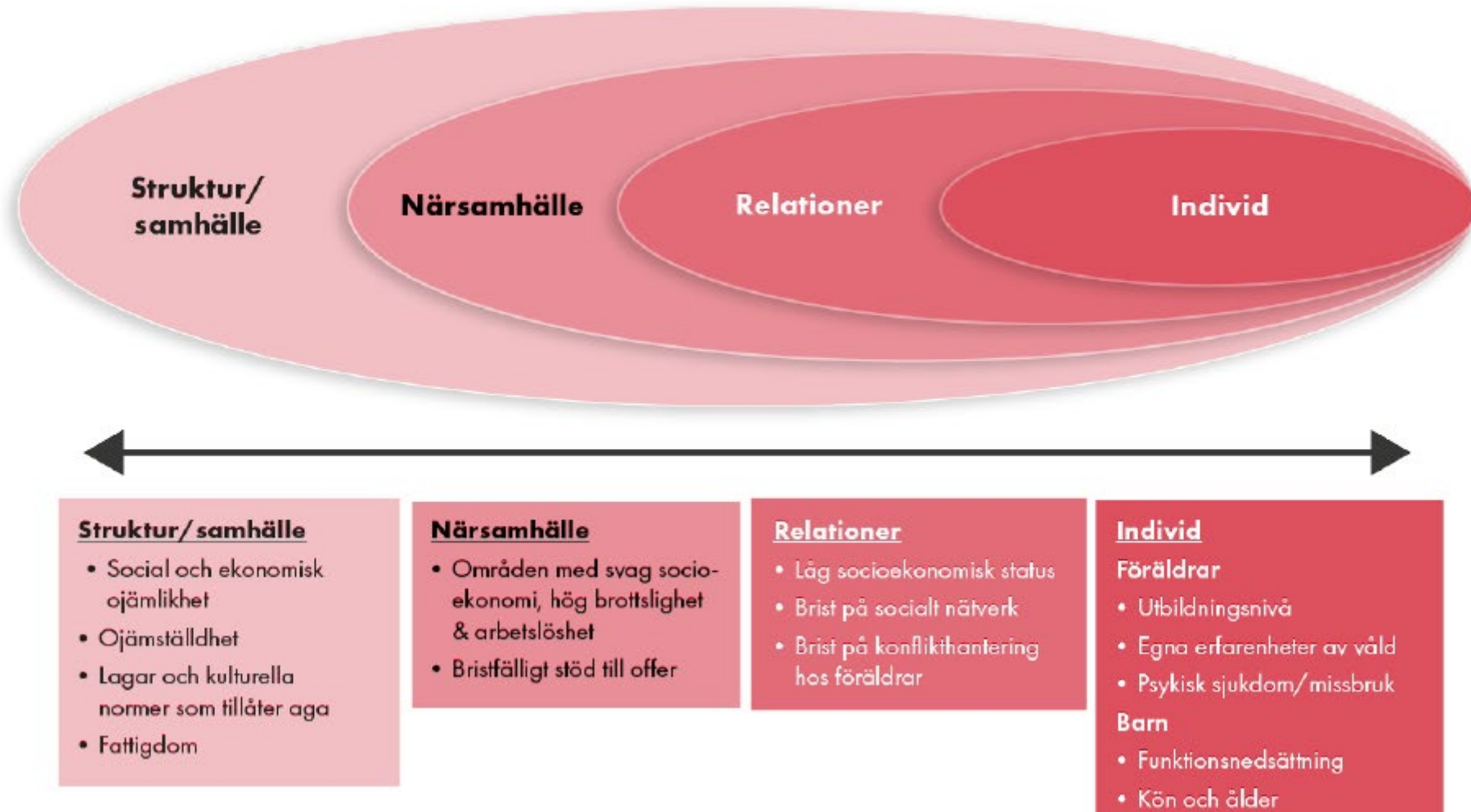
Våld, hälsa och skolprestation

- Våldsutsatta mår betydligt sämre – var fjärde multiutsatt elev mådde dåligt till skillnad från 2 % bland icke-utsatta
- Psykosomatiska besvär vanligare bland våldsutsatta
- Självskadebeteende, suicidtankar och suicidförsök är starkt kopplat till våld
- En betydligt högre andel våldsutsatta elever upplevde att de presterade sämre i skolan än sina klasskamrater än icke-utsatta (25 % vs 15 %)

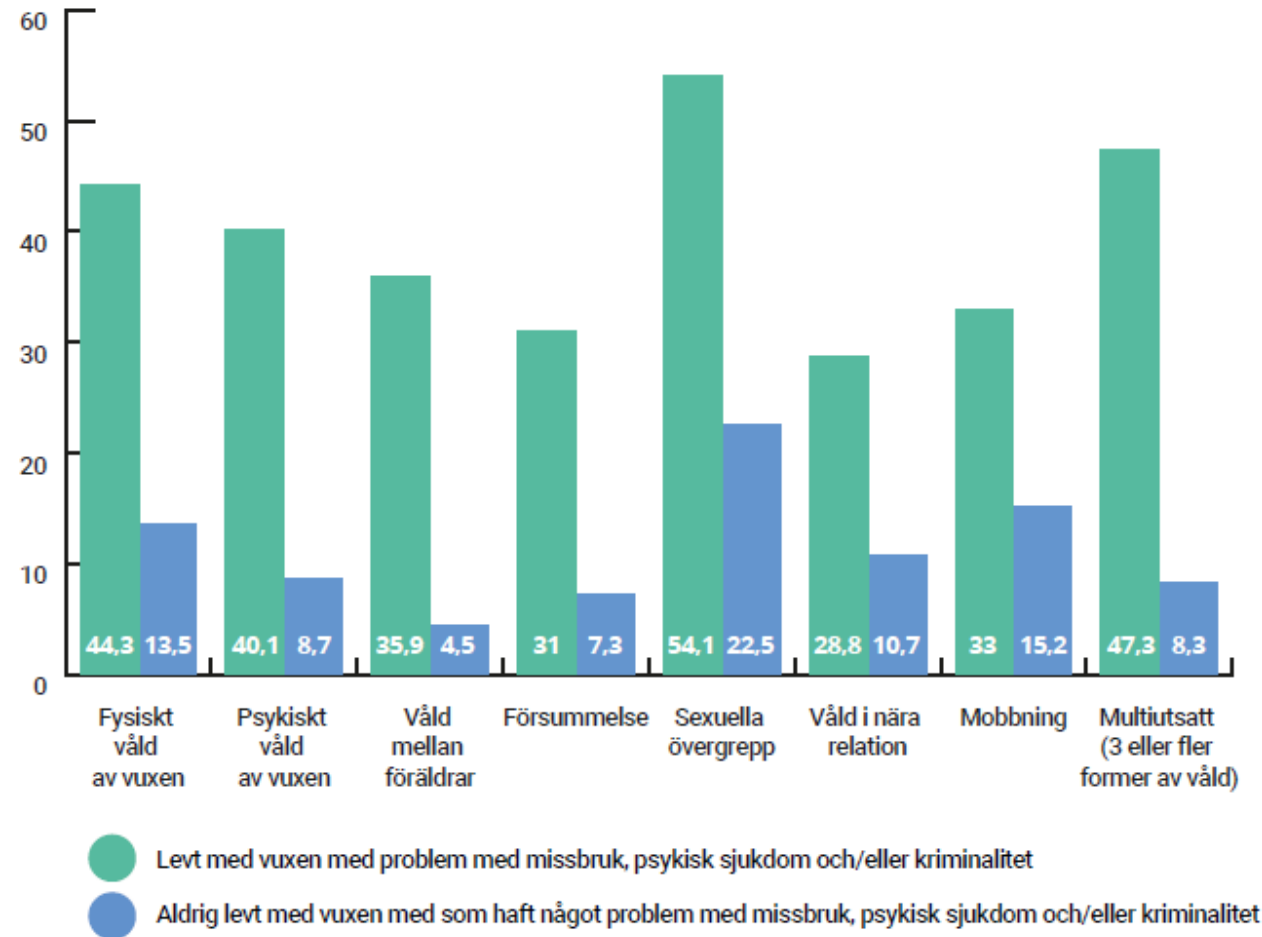
Risikfaktorerna för våld

De främsta riskfaktorerna för våld

- Flickor och icke-binära rapparoterar mer våldsutsatthet i jämförelse med pojkar
- Elever födda utanför Norden
- Dålig familjeekonomi och att inte bo med båda föräldrarna
- Elever med funktionsnedsättningar/kroniska sjukdomar
- Elever med begränsningar i val av framtida partner och oskuldskrav
- Elever vars föräldrar är oense om boende och umgänge och placerade elever
- **Elever som lever med vuxna som har problem med alkohol och/ eller andra droger, psykisk sjukdom, försökt att ta sitt liv/tagit sitt liv eller varit dömd för flera brott (16 %)**
 - **64 procent har varit utsatta för våld av en förälder**

Varje barn har rätt att skyddas mot fysisk och psykisk misshandel, sexuella övergrepp och försummelse av föräldrar eller annan vårdnadshavare samt att staterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att skydda barn från dessa övergrepp – Artikel 19, Barnkonventionen

Agenda 2030, mål 16.2: Eliminera övergrepp, utnyttjande, människohandel och alla former av våld eller tortyr mot barn.

**Våld mot barn kan
förebyggas**

Vägen framåt

- Utsatta barn behöver upptäckas och få stöd och behandling
 - Utbildning om våld mot barn bland professionella som möter barn
 - Tydlig information till såväl vuxna som barn och unga om vart de kan vända sig om ett barn är utsatt eller behöver stöd
 - Förbättrat stöd och förbättrat bemötande
- Tidigt förebyggande arbete
 - Psykisk sjukdom, missbruk eller kriminalitet hos föräldrar behöver tidigt förebyggas
 - Mödrahälsovården och barnhälsovården har en viktig roll
- Behov av fortsatt forskning

